

DALIBOR VÁCHA

ŠEDÁ



喜起萌



DALIBOR VÁCHA

ŠEDŮ

Copyright © Dalibor Vácha, 2020

Illustration © Jiří Arbe Miňovský, 2020

Cover Art © Jiří Arbe Miňovský, 2020

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2020

ISBN 978-80-7557-243-1 (print)

ISBN 978-80-7557-846-4 (ePub)

ISBN 978-80-7557-847-1 (mobi)

ISBN 978-80-7557-848-8 (pdf)

JENOVÉFA

Před plechovou rezavějící boudou na straně řeky stála asi sedmnáctiletá dívka. Dovnitř by nešla, zápach staré moči ji otravoval i tady venku. Na boudě byl sotva čitelný nápis *Loužná*.

Dívka si popotahovala popruh batohu – staré, mnohokrát opravované věci plné veškerého haraburdí, které holka může potřebovat. Přeshlápla z nohy na nohu. Dnes měla vlasy sepnuté do culíku, možná si myslela, že tak vynikne její docela pohledná kulatá tvář. Před pár dny si nechala tmavé vlasy o něco zkrátit, doufala, že si toho všimne někdo jiný než matka nebo otec, kterého změna rozčílila, ale doufala zbytečně. Holky ve škole si určitě všimly, žádná však neřekla nic ani vzdáleně pochvalného.

Brýle.

Každý si musel všimnout jejích brýlí. Zvětšovaly její už tak dost velké tmavé oči. Hnědé nebo snad tmavě zelené? Hnědozelené? Sama si nebyla nikdy jistá, jako kdyby oči měnily barvu podle... nálady. Prastaré obroučky na brýlích.

Máma jí nabízela, že seženou jiné, modernější, třeba barevné, dneska se přece jenom dá něco sehnat, i tady v téhle šedé díře na jihu, ale dívka nechtěla. Zvykla si na svoje brýle, brala je jako součást svého já.

Pěkná postava, ale modelka z časopisů, co se sem dovážejí ze Západu nebo co tu začínají vycházet, z ní určitě nebude.

Dívala se po rozbité silnici směrem na Český Krumlov. Na oblohu. Tmavá. Jako vždy. Ať nezačne pršet, deště si v tomhle kraji člověk užije více než dost. Kde je autobus? A... jo, správně, nezapomenout na jednu důležitou informaci, dívka se jmenovala Jenovéfa. Oči nebyly to jediné, čím si na sobě nebyla jistá. Také pořádně nevěděla, jestli se jí její jméno líbí, nebo ne.

Konečně.

Zatraceně.

Sakra.

Škoda. Už jsem si vážně myslela, že dneska nic do Budějovic nepojede, že se obrátím a půjdu domů. Do našeho prázdného baráku, zalezu si do studené postele a budu spát.

Zpoza zatáčky se vynořila věkovitá karosa, vrčela, smrděla a šplhala si to do kopce. Oprýskaný veterán. Za dvacet minut, co Jenovéfa stála na zastávce u hlavního tahu z okresního města Českého Krumlova do krajského měs-

ta Českých Budějovic, neprojelo okolo ní jediné osobní auto, jediný nákladník, ani motorka, moped či jízdní kolo.

Nepřekvapilo ji to.

Je přece na úplném konci světa.

KAPITOLA PRVNÍ

Biodiverzita živočišných a rostlinných druhů v dané oblasti nevykazuje žádné zásadní anomálie. Dokonce ani mluvčí ekologického hnutí Brontosaurus nedokáží kromě domněnek a planých varování přinést žádná konkrétní data. Oblast lidově nazývaná Stín je v současné době pod neustálým dohledem jak československých, tak evropských a světových vědeckých agentur pro kontrolu jaderného průmyslu. Expertní týmy neustále přítomné v areálu bývalé jaderné elektrárny jsou optimistické, izolační stavba by neměla dovolit únik radiace do okolí. Zprávy o podivných jevech spojených s jakousi šedí nebo stínem nehodlá nikdo z kompetentních míst jakkoli komentovat. Stavebním podnikům se během posledních týdnů povedlo najmout dostatečné množství dobrovolníků, kteří obdrží nadstandardní ohodnocení a nemusejí se obávat...

Mladá fronta Dnes
ze dne 12. června 1994.

JENOVÉFA

Jena měla radost, protože její oblíbené místo – dvojsedadlo v blízkosti zadních dveří autobusu – bylo prázdné. Sedla si k oknu a opřela si hlavu o sklo. V autobusu nebylo mnoho lidí, kromě řidiče, uchechtla se pro sebe, přesně tři. A jejich počet se minimálně sedm minut – to přijde další zastávka – nezmění. Dýchala na sklo a pak na něj kreslila nesmyslné čáry, kterým se pokoušela dát nějaký význam. Marně.

Předchozí noc nestála za nic.

Jena špatně spala.

Rodiče se večer hádali. Neslyšela sice, o čem se hádají, ale slyšela jejich hlasy, vztek v nich, vztek, co by *někdy* mohl přejít v nenávist. Spousta jejich kamarádek a spolužaček, skoro všechny, měly rozvedené rodiče. Fakt, že ona žila s oběma rodiči, navíc pokrevními, z ní dělал něco jako zvláštnost, bílou vránu, černého ledního medvěda, no prostě něco sakra podivného.

Otec.

Chyba bude a určitě vždycky je na jeho straně. Možná ne vědomá, ale bude tam. Otec žil svůj život nějak podivně, šel v jiných kolejích než všichni ostatní, míjel se s nimi, jevil se jim divný, samotářský, nezvyklý, možná mírně ší-

lený. Stačilo se podívat na děravé montérky a gumáky, jeho nejobvyklejší a nejoblíbenější oblečení.

Matka byla společenská, s tátou musela trpět. On trval na baráčku v rozpadající se Loužné, on nechtěl jezdit na dovolené k moři, on se vždycky schovával před nepočetnými návštěvami nebo je děsil podivným chováním, a ještě podivnějšími dotazy, které nesouvisely snad vůbec s ničím. Jena nevěděla přesně, proč je otec přivedl sem dolů na jih do Stínu. Sem chodili pouze jaderní odborníci, sebevrazi, dobrodruzi nebo blázni. Byla si jistá pouze skutečností, že její rodiče nepatří do první uvedené kategorie. O zbylých třech uvažovala za dlouhých nocí, kdy nemohla usnout.

Rozvedou se.

S kým budu žít? Nedokázala si představit život ani s jedním z nich, být s oběma najednou bylo dost náročné samo o sobě.

Jena se zahloubala do sebelítostivých představ. První zastávka od Loužné proběhla v klidu, jeden člověk nastoupil, nikdo nevystoupil. Z okna se moc nedívala, znala okolní pustinu dopodrobna. Kdyby se doma zavřela v pokoji, zatáhla závěsy, zhasla, mohla by jen zavřít oči a krajina podél silnice z Loužné do Budějovic by jí před očima vyskočila sama.

Ani nevěděla, že zavřela oči a usnula. Vůbec netušila, že právě začíná první den velkých změn v jejím už tak dost zmateném životě.

* * *

Do Loužné se přistěhovali, když jí bylo dvanáct. Kdyby na ni někdo naléhal, musela by přiznat, že se jedná o její první vskutku ostrou vzpomínku. Cokoliv, co bylo předtím, se míchalo se sny, s představami, s pohádkami, které si sama vymýšlela a vyprávěla. Příjezd do pošumavské Loužné představoval první přibližně pevný bod v rozplizlé minulosti.

Nepřijeli dobrovolně, někdo je pronásledoval. Asi. Jistá si nebyla. Jenovéfa žila v přesvědčení, že někdo pronásledoval konkrétně ji, protože něco špatného provedla. Pořádně však nevěděla, kdo nebo co je pronásleduje a co měla provést. Několik pokusů o rozhovor s rodiči dopadlo mizerně. Matka se sebelítostivě rozbrečela, což byla její obranná strategie prakticky vůči čemukoliv, otec se rozčiloval, to byla zase jeho obranná strategie číslo jedna. Musela jsem provést něco strašného, říkávala si vždycky pro sebe Jenovéfa, že jsme museli utéct.

Možná jsem si všechno jenom vymyslela a stěhovali jsme se do Loužné za normálním,

rozumným, nepodstatným účelem. Třeba za táto-
vovou prací. Dojíždí celou cestu do Temelína,
kde pracuje jako... jako stavební technik, spí-
še jako kopáč než ředitel záchranných prací,
prořekla se máma jednou ve slabé chvílce. Pla-
tí mu dobře, mohli si dovolit polorozpadlý dům
v Loužné, polorozpadlé auto, videopřehrávač
z druhé ruky...

Jena má prý nadměrně, možná až škodlivě
vyvinutou fantazii. Bájivé lhaní. Tyhle a další
termíny, mnohem složitější a zlověstnější, jí lé-
taly okolo uší, když začala chodit do Krumlova
na základku. Pod novým jménem, se starými
nočními můrami a neustálým tlakem od otce,
který ji každý den nutil, aby se ve škole s ni-
kým nekamarádila, nikomu se nesvěřovala.
Kdyby to bylo jen trochu možné, schovával by ji
na půdě nebo ve sklepě, ale sám přiznal, že ta-
kové řešení je hned z několika důvodů absurd-
ní pitomost a musel ustoupit.

Pan Beztlapka byl jejím jediným pojítkem
se starým, možná vymyšleným světem plným
strachu, hysterie a nočních útěků do nezná-
ma. Ne, že by jejich domácnost někdy neovlá-
dal zdánlivě bezdůvodný strach nebo matčina
často propukající hysterie. Ne. Ovšem alespoň
žijí šest let na jednom místě.

Pan Beztlapka.

Pamatovala si ho, kam sahala její pokřivená, posunutá paměť. Pouze výseky, obrazy, žádné dlouhotrvající příběhy. Jenže třeba to tak má každý, v paměti mají jenom výseky, scény, které si do příběhu propojí sami, aby se nezbláznili.

Pan Beztlapka.

Pan Beztlapka byl plyšový medvídek vyšisované hnědé barvy s chytrýma korálkovými očima. Kdosi mu kdysi musel utrhnout horní tlapky a potom je znovu přišil kostrbatými stehy hrubou červenou nití. Kdyby se nestyděla, možná by s ním jezdila do školy. Nechávala ho doma a neminul den, aby si s ním nepohrála, aby ho nepohladila. Spojnice s minulostí.

* * *

Na okamžik se probrala z povrchního autobusového spánku. Zastávka. Vedle ní si kecla hubená ženská v letních šatech. Jenovéfa si všimla, že pod nimi nemá podprsenku, cítila z ní cosi kyselého, s odporem se chtěla odsunout, ale nebylo kam. Zvedla hlavu, autobus se pěkně plnil. Dvojice důchodců se vpředu hádala se dvěma studenty, že ti jim musí okamžitě a „hned!“ uvolnit místa k sezení. Už jsou skoro v Budějovicích, smradlavá karosa přijede na nádraží plná. Okolní provoz mírně zhoustnul, tedy,

tu a tam bylo k zahlédnutí osobní auto a hned několik velkých černých nákladáků, které patřily ke *Stínu*. Jenováfa věděla, že osádky nákladáků jsou oblečené ve vojenských uniformách. Nemusela je ani vidět. Vždycky to tak bylo. Pohybovali se po ulicích v uniformách a s automatickými zbraněmi. Policejní stát, vojenská diktatura, rozčiloval se otec. Zbytečně. Trapně.

Řidič mrknul do zrcátka, které měl natočené na pasažéry. Sledoval hádku o místo, v ranním spoji zcela obvyklá záležitost. Útrpně se usmál a nastartoval. Jenováfa měla dojem, že se dívá přímo na ni.

Hlava jí opět klesla.

Pan Beztlapka v poklidu žije, spočívá, existuje v dětském batůžku, který má Jenováfa zahrabaný až na dně velké skříně v pokoji. Může být ráda, že otec k ní do pokoje nikdy nechodí. Vyhodil by batůžek i plyšáka, jako připomínku časů před Loužnou – jako připomínku časů, o kterých se nikdy nesmělo mluvit, které prostě neexistovaly.

Matka sice přijde, poklízí, možná vleze i do skříně, ale batůžek s plyšákem se neodvažuje vyhodit. Bojí se konfliktů.

Moje matka je zbabělec, říká to o ní i táta, říká to ona sama. Posera, poseroutka, zbabělec.

* * *

Jenovéfa se s trhnutím vzbudila, bolelo ji z nepohodlné pozice za krkem. Doufala, že bolest se nepřesune po temeni nahoru a večer či v noci ji nečeká migréna.

Autobus narvaný školáky, studenty, pracujícími – většina jich stejně maká pro *Stín* – a důchodci na lovu marketových akcí se nořil do zástavby Českých Budějovic. Jel pomalu, nikam nespěchal, čekala je pouze konečná zastávka na nádraží.

Podívala se ven.

Okrajové čtvrti města trpěly stejným problémem jako ty v úplném středu. Exodus obyvatelstva z doby před šesti roky městem nehezky zamával. Část husté zástavby byla neudržovaná, stále neobydlená. Nucená evakuace donutila odejít prý vlastně všechny, odcházeli sami, rádi, rychle, jakmile se dozvěděli, že evakuační nařízení nejsou posledními záchvěvy paranoiae nebo svévole dohasínajícího předchozího režimu. Odcházeli, protože nechtěli na obzoru čekat na sloup oslnivého Čerenkovova záření.

Ne jako v Černobylu.

Události z doby před šesti let nebyly nic super tajného. Mluvílo se o nich ve škole neustále. Učitelé různých předmětů měli pořád

neodbytné nutkání zahrnovat takové či onaké výklady o historii *Stínu* do jakýchkoliv jiných souvislostí.

Město se pomalu šplhá nahoru, podle posledního sčítání lidí dosáhlo sedmi tisíc obyvatel, zhruba necelé desetiny počtu předpokládaného, pokud by k *ničemu* nedošlo.

Pokoušela se udržet vzhůru, čichala kyselé smrad odporné ženské vedle sebe, snažila se v zátylcích sedících i stojících cestujících před sebou poznat někoho známého, někoho ze školy. Dokonce se dvakrát štípla do levého nadloktí. Nepovedlo se.

Znovu usnula.

* * *

Praha. Přišli z Prahy, z mizerného jednopokojového podnájmu na Žižkově. Ve snu si dokázala vzpomenout, snad, ale za bdělého stavu nikdy. Ve snu si pamatovala činžák, kde bydleli v prvním patře, výhled na zanedbaný vnitroblok, kde by mohly být zahrádky, posezení, hřiště pro děti, ale kde byla jen spleť neudržovaných stromů, křovin a polorozpadajících se kůlen, přístřešků a haraburdí. Nemohla zapomenout na záchod na pavlači, vždycky se děsila možnosti, že na něj bude muset jít sama.

Nemluvě o sousedech, mívala z nich noční můry.

Loužná jí tehdy připadala jako ráj i peklo v jednom.

Krása v podobě stromů, lesů, nedaleké řeky, dům ve srovnání se žižkovským bytečkem jako hrad. Záchod, který patřil jenom jim!

Hrůza v podobě nedostatku lidí, nedostatku obchodů, přílišné temnoty v noci, přílišného klidu.

Hrůza v podobě matčiných nekončících úzkostných záchvatů.

Děs, který na sebe bral podobu bezmocným vztekem říčícího otce.

Hrůza ze stavby s vysokými chladicími věžemi, která nestála zase tak daleko vzhledem k tomu, jakou noční můru v sobě ukrývala.

Jenověř bylo tehdy dvanáct, nebyla mentálně zaostalá, ale pamatovala si, ve snu si pamatovala, že nechápala a dodnes nechápe příliš mnoho z jejich rodinného života, z jejich rodinného příběhu. Vnímá výjevy, výseky, ale nemá jejich odůvodnění, propojení. Určitě tam spojnice byly, ale někdo je odstranil, někam zmizely a nechaly za sebou pouze trosky, útržky.

Ústředním bodem jejich rodiny je otec.

Vysoký hnědovlasý muž s podlouhlým obličejem a tvrdýma, šedýma očima, dlouhýma ruka-

ma, dlouhýma nohama. Jenovéfa je ráda, že po něm nezdělila barvu ani tvrdost očí. Vzbuzovala u ostatních lidí – včetně kluků, sakra – obavy, neklid, a kdyby měla oči po otci, pravděpodobně by před ní rovnou utíkali.

Kdyby měla otce přirovnat ke zvířeti, musela by si přiznat, že první, co jí přijde na mysl, je had. Hroznýš, ohromný hroznýš, škrtič, nemilosrdný zabiják. Až na oči. Žádný hroznýš nemá tak děsivé oči jako můj táta, říkala si fascinovaně Jenovéfa.

Máma je malá myš. Ne, že by byla malá postavou, je stejně vysoká jako Jenovéfa, otcí zhruba po ramena. Ale je nahrbená, strká hlavu mezi ramena, pořád připravená se omlouvat, ustupovat, nehádat se s manželem ani s dcerou. Zbabělá. Ustrašená. Šedá. Myš. Myš a hroznýš.

A co za zvíře jsem já?

Uchechtla se.

Sousedka na vedlejší sedačce se na ni zkoumavě podívala. Jenovéfa její pohled spíše vy-cítěla, než přímo viděla. Odporná ženská se odtáhla, jako kdyby ji jeden, dva další centimetry vzdálenosti mohly zachránit před nákazou duševní chorobou.

Co jiného by to také mohlo být než duševní choroba. *Neměla by to nahlásit? Neměla by in-*

formovat příslušné úřady? Svět se údajnou revolucí změnil jen na povrchu, uvnitř zůstával stejný. Udavači, informátoři a provokatéři budou mít vždycky dobré bydlo.

Myšlenky se Jenovéfě zaplétaly jedna do druhé.

Bohužel vnímala pocity části lidí v autobuse. Jejich převážně černé, depresivní úvahy. Málokdy jasné, optimistické. Nevěděla přesně, nad čím přemýšlejí, znala pouze barvu, tón jejich myšlenek.

Příliš se jim otevřela. Pochopila to až pozdě, když jí před očima přeběhla myriáda jiskřiček a špatně se jí dýchalo.

„Není ti zle? Nebudeš zvracet?“ ptala se starostlivě sousedka na vedlejší sedačce. Starostlivě ne však po Jenovéfině zdraví, spíše v obavách, aby ji divná, určitě bláznivá holka nepoblila. *Neměla bych ji nahlásit u hlídky na nádraží? Třeba je zfetovaná a drogy jsou přece ilegální, vždycky byly, vždycky budou.*

„Je... mi... dobře,“ zadržávala se Jenovéfa. „Vážně.“

Má krámy, pomyslela si ženská tak jasně, že si Jenovéfa její myšlenku přečetla. Dvě slova se jí vecpala do hlavy násilím, že si myslela, že je ženská řekla nahlas. *Dobře jí tak, fifleně zmalovaný,* to už se dívala ženské na rty a pochopi-

la, že jí nechte pouze pocity, ale myšlenky. *Nebo je vážně zfetovaná.*

Náhle bylo Jenovéře opravdu na zvracení.

* * *

Z vnitřního zmatku se Jenovéra probírala v městském parku Na Sadech, který obepínal velkou část vnitřního historického centra. Nepamatovala si, jak vystoupila, respektive si pamatovala, jak mnohokrát na zaplivaném autobusovém nádraží vystupuje s hordou ostatních, ale nebyla si jistá, která z mnoha vzpomínek patří ke dnešku.

Ta se sněhem nebo deštěm asi těžko, holčičko.

Táta jí říkal holčičko, většinou to oslovení nenáviděla. Obvykle do něj vložil ironii, výhrůžku... výhrůžku? Zaškobrtla na rovné dlažbě a málem upadla. Vykoledovala si ostražitý pohled od dvou mladíků v černých uniformách, neměli samopaly ani pistole, pouze obušky, takže milice.

Zase se nemůžu soustředit, povzdechla si v duchu. Učitelka češtiny na ni v prvním i druhém ročníku naléhala, aby si došla na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny, povídala cosi o dysgrafii, dyslexii, jiných poruchách učení či pozornosti. Novinky posledních let, většina lidí si pořádně nedokázala představit, co se za cizími výrazy skrývá.

Otec nesouhlasil. Školou potvrzenou žádanku o vyšetření jednoduše zmuchlal a roztrhal na malé kousíčky.

Třídní učitelka, současně češtinářka, si pozvala otce do školy. Nejdříve nepřišel, potom zase nepřišel, napotřetí dorazil a ztropil scénu, takže pedagogicko-psychologická poradna – nutný podpis zákonných zástupců – již nebyla aktuálním tématem, ale třídní na Jenovéfu koukala s neupřímným soucitem a nabídla jí pomoc, kdyby... asi sama nevěděla, co kdyby. Padlo i slovo psycholog. Učitelka by jí domluvila schůzku u známého.

Jena k němu nešla, kdyby se otec dozvěděl, že byla u psychologa nebo psychiatra či podobné *verbeže* – jeho slova –, udělal by větší scénu než s pitomou poradnou pro *retardy* – opět jeho slova.

Mohli být rádi, že aféra neskončila udáním na policii, na milici, u tátova zaměstnavatele. Každé udání mohlo člověku pěkně zavařit. Na druhou stranu, otec si zaměstnání při likvidaci jaderné ne-havárie vybral úmyslně, plánovaně. Jistě si dal dohromady rizika i možné zisky. Stačí se vytasit průkazkou zaměstnance JETE, a spousta lidí sklopí oči. Likvidátoři jsou hvězdy, obětiny, mučedníci, tu a tam se jim přece něco odpustí.

* * *

Jenovéfa zamrkala a pevně chytila za límec tříletého kluka, který okolo ní probíhal. V první chvíli vůbec nevěděla, proč to udělala, a vyděsila se, protože se k ní blížila blondatá ženská, zřejmě klukova matka, značně rozčilená. Jenovéfa se zachovala jako robot, zcela automaticky, bez myšlení. Pustila kluka.

Chlap na kole, co by kluka určitě srazil, se pokusil zastavit, ale dostal na vlhkém dláždění smyk a vlétl do hustého křoví, jen o půl metru minul lavičku. Vletěl do křoví s tenkým výkřikem. Kdyby jeho let nevypadal dramaticky, byla by to skvělá etuda pro grotesku. Lidé by se váleli smíchy. Jeho prastará orezlá ukrajina nevypadala, že by se na ní ještě někdy dalo jet, přední kolo mělo tvar pomačkané osmičky a rám na dvou místech prasknul.

„Děkuju, děkuju,“ mumlala chlapcova matka na všechny strany, pohládila Jenovéfu po ruce, zvedla kloučka do náruče a houpala ho. Kluk měl ze všeho velkou legraci, samozřejmě si neuvědomoval, co se málem stalo, ukazoval na vymláčeného cyklistu a radostně povykoval. Požadoval opakování celé zábavné akce.

Jena pomohla padesátníkovi vstát, vymotat se z křoví. „Měl jste sakra štěstí,“ dostala ze

sebe. „To jsou jenom odřeniny a boule, chce to omýt, vyčistit...“

„Copak vy tomu rozumíte?“ odsekl cyklista a potřásl hlavou. Ani jemu plně nedocházelo, co se mohlo stát. Nechtěně nahlédla na jeho auru, na útržky jeho myšlenek, nic příjemného, většinu naštěstí překrýval opar právě prodělaného šoku.

„Jo, rozumím tomu, jsem zdravotní sestra,“ podotkla a raději se chystala urychleně vyklidit bitevní pole. Všichni jsou v pořádku a kdyby něco, tak musí přiložit ruku k dílu čumilové. Bylo jich tam dost a nebude trvat dlouho, než se objeví policie nebo milice. Dva mladičci milicionáři, o nic starší než Jenovéfa, nebyli daleko. Před chvílí je přece minula. Měla by zmizet.

„Vy jste zdravotní sestra?“ podíval se na ni chlap podezřívavě.

„Zdravotní sestra,“ prohlásila rezolutně.

Neříkala úplně pravdu, ale sestra by se z ní nakonec měla stát, tak co? Na praxi jí říkají, že když se soustředí, tak je vážně dobrá. A pantáta z křoví má problém? Tak ať si ho má, on mu ho nikdo nevyřeší.

Musíš do školy, připomněla si, prostě musíš. Než dorazí kavalérie. Nejdou támhle černé uniformy, nedávají se do klusu?

* * *

Jenovéfa ztratila dvě hodiny času. Na nádraží dorazila před tři čtvrtě na osm, teď je devět čtyřicet. Kde jsem byla dvě hodiny? Jenom jsem se toulala? Poloprázdným městem?

Jsem blázen?

Mám výpadky?

Mohla by si vzít kus papíru, propisku, posadit se na lavičku a vypsát si podivnosti, co prováděla nebo co si myslela v posledních třech čtyřech dnech. Vyšla by hezká, učebnicová schizofrenie. Tu bych považovala za nejpravděpodobnější diagnózu, paní doktorco. Rozhíhňala se sama pro sebe a potom se rozhlížela, jestli ji někdo nesleduje.

Snad nikdo.

Vymýšlet si příběhy, které se nikdy nestaly, ale ona by v nich figurovala v hlavní roli. Příběhy o setkávání se se slavnými lidmi, příběhy o neúprosných pronásledovatelích. Přidala do kroku. Jsem paranoidní? Dívají se na mě, hodnotí, pronásledují? Tak se, kurva, rozhodni, jestli jsi paranoidní, nebo schizofrenní, měla by ses konečně rozhodnout, každá z těch poruch je docela odlišná! Udělala si zacházku opuštěnými ulicemi pod rozpadajícími se Mariánskými kasárnami, aby se vyhnula hlídce milice.

Konečně stála před školou.

Nechtělo se jí dovnitř.

Třetí vyučovací hodina právě začíná. Mar-ně pátrala v paměti po vlastním rozvrhu, nedopátrala se, prostě si ho pamatovat nebude, možná na konci června, kdy je taková znalost k ničemu. Matematika? Ošetřovatelství? Civil-ní obrana? Jedno z mnoha školení bezpečnosti nebo požární ochrany?

Je vedro, oblečení se lepí na tělo.

Soustřeď se, klepla se kotníky levé ruky do čela. Pohyb musel pro jakéhokoliv náhodné-ho pozorovatele vypadat divně.

Aby ne, Jenúfo, jsi divná, jsi jednoduše div-ná holka. Musíš jít do školy, nebo se rozhod-nout, že do školy nepůjdeš, a ne stát tady jako blbá. Pokud jsi chtěla jít za školu, vybrala sis nejhorší možnost, protože právě teď stojíš *před* školou.

U nádraží se nedokázala soustředit, aby si vybrala správnou zastávku městské hromadné dopravy. Šla raději pěšky.

Dvacet minut, pětadvacet minut. Asi si za-šla, musela se vracet. Jo, to kolečko před mili-cionáři okolo Mariánského náměstí. Jsem jako ožralá. Zfetovaná, jak si myslela ta hnusná krá-va v autobusu. Měla by ses sakra probrat. Zamrkala. Chvilku si nebyla jistá, zda se epizoda

s cyklistou, co málem přejel neposlušného tříletého kloučka, stala, nebo nestala.

Asi stala.

Vymyslela jsem si ji, abych ji mohla vyprávět holkám ve škole?

„Na co čekáte, dámo, na písemné pozvání?“ ozvalo se jí za zády a ona věděla, že právě nastala situace, které se chtěla za každou cenu vyhnout. „Byla jste u lékaře, nebo se vám povedlo zaspát?“

„Dobrý den, pane řediteli.“

„Dobrý den. Proč tady stojíte jako špatně vyřezaná svatá? No, i když svatá je ve vašem případě hodně odvážné tvrzení,“ uchechtl se vlastní promluvě. Prostě si myslí, že je neodolatelně vtipný.

Blbec.

Měla na sobě krátkou sukni sotva pod zadek, tílko s větším výstřihem. Měla sice pár kilogramů nad údajně ideální váhu, ale naštěstí ve správných partiích.

„Já vlastně nevím, asi...“, odvětila první pítomost, co jí přišla na mysl.

„Já vám otevřu, slečno,“ zabzučely dveře a s cvaknutím se otevřely. „A vy se přihlásíte svému třídnímu.“

„Třídní.“

„Cože?“

„Nemám třídního, mám třídní.“

„Koho?“

„Novotnou.“

„Myslíte paní učitelku Novotnou?“ důraz na dvou slovech, která ona vynechala.

„Ano, paní učitelku Novotnou,“ důraz na stejných dvou slovech.

„Nejpozději zítra ráno předložíte omluvenku na první dvě vyučovací hodiny,“ teatrálně se podíval na hodinky. „A také omluvenku na pozdní příchod na třetí hodinu...“

„Jasně,“ přerušila ho a zmizela v chladu přes sto let staré budovy.

Ach jo.

Měla dojem, že den nemohl začít hůře, netušila, že má před sebou spoustu dnů, které začnou rozhodně o dost hůř.

CHARVÁT

Podle občanského průkazu nebo jakéhokoliv jiného identifikačního dokumentu profesor Jaromír Charvát, CSc. sotva přesáhl padesát pět let věku. Podle vzhledu by mu nikdo netipoval méně než šedesát. Chodil nahrbeně, zbytky vlasů měl bílé jako mléko a obličej pokrývala miliarda hlubokých vrásek, o jaterních skvrnách

na hřbetech rukou nemluvě. Dokud nepromluvil. Jakmile se však pustil do výkladu, omládl o tučet roků.

Vyhlížel z okna pracovny na svět, kterému hodlal vládnout.

Říká se tomu Dětský dům, je to jeho dílo, z chaoticky vedené instituce učinil skvěle fungující stroj, který měl změnit nejen republiku, ale celý svět. Jeho pracovna se nacházela ve druhém patře původní, sto let staré budovy, tady bývaly pracovny ředitelů ještě v době, kdy zde sídlil sirotčinec dlouho před první světovou válkou. Ale brzy se přestěhuje do podzemí. Nesnáší otevřené prostory, nesnáší okna.

Původní velká secesní budova o čtyřech patrech, s velkými místnostmi a vysokými stropy se během dvacátých let dočkala doplňku v podobě půltuctu menších hospodářských budov. Jeden šlechtický rod ji koncipoval jako reprezentativní sídlo, ale nedostatky finančního rázu znamenaly její prodej a přestavbu na slušně prosperující hotel s dobrou klientelou a dobrou pověstí.

Během druhé světové války všechno fungovalo jako shromaždiště pro duševně nemocné odesílané do koncentračních táborů ke konečné likvidaci. O téhle pohnuté kapitole mnoho lidí nevědělo, kdo by takovou historii zkoumal sám

o sobě, a ti, kdo věděli, jako například profesor, byli raději tiše.

Po roce 1945 se majetek původním majitelem na základě retribučních dekretů nevrátil. Spolknul ho stát. Areál chátral pouhých několik měsíců, hned poté byl určen jako sirotčinec pro válečné nalezence a další děti, jejichž rodiny zničila válka, a že takových bylo. Sirotčincem byl areál do roku 1953 a tehdy získal označení Dětský dům, které mu mělo zůstat napořád.

V roce 1953 přešly budovy pod devátou správu StB a začal zde probíhat výzkum, jenž trvá v různých obměnách, pod různě mizerným vedením do současnosti. Příchod profesora Charváta znamenal, dle jeho názoru, zásadní změnu v roce 1984 a od té doby pouze neustálé vylepšování.

Profesor vládl moderní verzi Dětského domu, kdy ve skále pod hlavní budovou vyhloubili podzemní laboratoře připomínající protiatomový bunkr. Na severní straně bývalého hotelu vyrostly moderní panelákové stavby, částečně sloužily jako ubytovací zařízení, částečně jako kancelářské prostory. Když v roce 1984 přišel, dokončovala se stavba několika dalších pomocných budov, strážných stanovišť a také se začalo uvažovat nad vztyčením plotu.

* * *

Nový porevoluční režim dokázal hodně věcí.

Dokázal hodně věcí zničit nebo narušit.

Nepovedlo se mu však likvidovat projekt využití mimosmyslového vnímání v rámci bezpečnostních sil. A to existovaly projekty dva, vojenský (armáda pochopitelně) a civilní (Státní bezpečnost). Pokusy o zákaz zde byly, adresné i neadresné (zničme vše, co připomíná zločiny bolševismu!), Dětský dům však přežíval, jako had se prosmýkl každou kalvárií, každou úžinou páchnoucí zánikem.

Tři čtyři roky po převratu se k moci po krátké přestávce vrátili ti správní, ti praví, ti, kteří věděli, jak Dětský dům může a bude pod Charvátovou vládou představovat ohromný kapitál. Nyní měl Dětský dům dostatečné financování, uvažovalo se dokonce o nových stavebních úpravách v podzemí, slušné personální zabezpečení a v osobě „vojenského velitele“ plukovníka Vlastimila Malého získal dostačující silovou oporu. Fúze mezi vojenským a civilním výzkumem byla nevyhnutelná a teď se zdálo, že její pozitiva převáží velký počet nepříjemných negativ.

Profesor chápal Malého touhy a plány, nevadily mu, v konečném důsledku se totiž dost dobře kryly s tím, co on považoval za nejlepší

pro budoucnost Dětského domu. A Malý chtěl výsledky, chtěl „bojové“ jednotky esperů, chtěl moc, ale neodvažoval se zasahovat do profesora primárního výzkumu.

Na ničem jiném nezáleželo.

Odstoupil od okna a šel otřít prach z polic, na nichž měl vyrovnány stovky angličáků Matchbox v dosud originálních krabičkách. Vynikající sbírka, mnoho mu jich nechybí. Má chvíli času, potom se přesune dolů, do podzemí pod hlavní budovu, na dnešek je naplánován tucet důležitých testů. Dolů, kam brzy přestěhuje celou kancelář včetně angličáků.

V současné době je práce v Dětském domě rozdělena na dvě části. Na výzkumnou a experimentální. Výzkumná část je plně v gesci profesora, tam mu do testů, do teorií a ověřovacích postupů nikdo nemluví. Experimentální část je současně pod dohledem profesora i plukovníka Malého. Profesor se zde pokouší uvést do praxe poznatky získané na výzkumných subjektech a Malý se snaží z experimentálních subjektů vytvořit něco jako zvláštní armádní oddělení.

Profesor není nadšený, že jeho experimentální subjekty jsou současně vojáky, včetně uniforem, subordinace a podobných konin, ale uvědomuje si, že když ne kvůli ničemu jinému,

tak kvůli financování Malého a uniformované zelené mozky prostě potřebuje.

Stav z hlediska subjektů je poslední dva měsíce stabilizovaný.

Ve výzkumné části se nachází sedm jedinců ve věku pod šestnáct let, které profesor nehodlá nikomu předat. Jejich nadání a síla je pod dohledem, každý den může přinést epochální, převratný objev, nebo také ne.

V experimentální části jich je dvacet dva ve věku od sedmnácti do třiceti dvou roků. Malý je rozdělil do dvou podskupin. První má nazvanou akční, jde o třináct jedinců s dokončeným čímsi, co vojáci označují za základní a rozšiřující výcvik. Malý se jen třese, aby je poslal do akce. Devět jich je v záložní skupině, cvičí a jejich ambicí by mělo být dostat se mezi „akční hrdiny“.

Experimentální část se zabývá mimo jiné procesem, pro který se v dokumentaci vžil název kondicionování. K čemu je vám esper, třeba v uniformě, když nebude chtít poslouchat rozkazy? Dlouhé roky pilovaný a vylepšovaný proces, který snižuje sílu svobodné vůle jednotlivých subjektů. Kondicionování esperi sice neposlouchali každý rozmar určeného velitele, ale vznikaly u nich velmi silné zábrany vůči tomu, že by neposlouchali nebo se proti velitelům (včetně profesora) přímo obrátili.

A jasně, správně, nezapomínat na „zele-
ninovou zahradu“, oddělení šesti ležáků, je-
jichž mozky nevydržely. Profesor nechává za
cenu nemalých nákladů udržovat jejich život-
ní funkce, jsou částečně či plně na přístrojích,
a vlastně je zahrnuje pod experimentální část.
Těchto „zničených“, „použitých“ subjektů by se
měl zbavit. Už nenachází důvod, proč nebožáky
udržovat při životě.

Ale cítí k nim jakýsi zvrácený dluh.

JENOVÉFA

Jenovéfa zaklepala na oprýskané dveře a vpad-
la do končící hodiny. Pozdravila a posadila se
na své místo v první lavici hned u dveří. Měli
matematiku. Učitel jí napsal pozdní příchod,
trochu zbytečně, vzhledem... Ale to je jedno.
Vytáhla si příslušný sešit a snažila se vzbu-
dit dojem pozorné studentky. Všichni jí říkali,
že je dobrá herečka, že by měla jít na konzer-
vatoř, na DAMU, na FAMU. Otec by se zbláz-
nil, kdyby podobnou vysokou školu byť jen
nadhodila. Při pokusech o debatu ohledně její
další kariéry se jí snažil přesvědčit, že vyso-
ká škola je k ničemu. Zejména vysoká škola,
která se nenalézá v Budějovicích. A tady žád-

né vysoké školy nejsou. Kdo by sem chtěl jít studovat?

Zdrávka na Husově třídě byla velká škola, zatraceně velká škola se spoustou učeben, místností, schodišť, knihovnou, odbornými učebnami, schody... Jo, schody jsou tam prostě důležité a nedá se jim vyhnout. Ale po průšvihů v nedalekém Temelíně byla zdrávka stejná jako zbytek města. Zanedbaná, omšelá, šedivá, plná prachu a bez dostatku studujících. Třída, v níž právě seděli, byla dimenzovaná na třicet dva žáků, nyní jich tam seděla sotva třetina. Samé holky.

Musí se zmátořit!

Pořád uhýbá myšlenkami od toho, co se děje okolo ní tady a teď, pořád... Zaryla si nehty levé ruky do pravého předloktí. Šum myšlenek, duha aur, nekonečný bzukot úvah ji dostával do stavu blízkého panice. Skoro vyjekla bolestí. Na pravém předloktí vyrazily čtyři kapky krve. Objevily se v sousedství několika téměř zahojených stroupků a množství jizviček.

Uklidni se!

Denisa vytřeštila oči a rychle sáhla pro pečlivě vyžehlený kapesník. Jistě od úhledné, jahodově blondaté maminky, co dělá sekretářku vlastnímu manželovi a...

„Díky, Deni.“

„Není zač. Jsi magor, holka.“

Jako kdybych to nevěděla.

Jenovéfa hrála – bez otcova vědomí – ve školním dramatickém kroužku a měla úspěch, ale teoreticky snadnou roli slušné holky, pečlivé, matematiku nebo jiný školní předmět milující studentky zahrát nedokázala. Pochopila to z matematikova jemného úšklebku, prohlédl ji za dvě vteřiny. Ne, jinak, on ji znal, to byla nevýhoda, nemohla ho ničím překvapit.

Zvonění označující konec hodiny.

Denča ji vzala za loket. Jena se na ni podívala, ale to bylo všechno, nepotřebovala na sebe upoutávat další pozornost. Matikář proslul ignorací zvonění, klidně hříšníci zkoušel hluboko do přestávky.

Matikář po dvou minutách s úsměvem ukončil hodinu.

Denisa jí pořád nechtěla dát pokoj. Držela ji jemně za loket. „Co je?“ zasyčela Jenovéfa na nejlepší kamarádku. Denisa byla úhledně oblečená, mírně naličená, samé značkové hadry, měla... Tedy, neměla žádná prsa, co by stála za zmínku, a z toho měla deprese. Někdy se nedostatek snažila dohánět mohutnou vycpanou podprsenkou, teď se stačí podívat na její smutně ploché triko a je jasné, že dnes ji nechala doma.

„Máš zadání tý písemky z fyziky?“ usmála se Denisa. Usmívala se jako pokušitelka, jako ďáblice. Jenovéfa nepochybovala, že Denisa šklebení trénovala pěkných pár hodin před zrcadlem v jejich protékčím bytě.

„Jasně, mám.“

Jak jinak.

* * *

Hodina fyziky byla průšvih.

Tedy, jak pro koho.

Denisa se právě stala vrchní kandidátkou na nejoblíbenější studentku třídy, protože vypracované zadání opáčka z fyziky od Jeny obratem poslala dál. Zjevně si potřebovala třídu usmířit za několik nedávných průserů, jejichž negativní odlesk padl na celý kolektiv, pokud by člověk měl, mohl a musel použít přesných slov pana ředitele.

Zatraceně.

Denisa netušila, jak Jenovéfa k zadání přišla. Neptala se. A pokud by se dozvěděla pravdu, nebylo by s ní k vydržení.

Zatraceně.

Pokud Jena dobře počítala, zadání se dostalo ke všem ze třídy. Ke všem holkám. Jsou zdrávka, není tedy velké překvapení, že nemají ve

třídě jediného kluka. Každý člověk zapojený do podvodu exponenciálně – matika! – zvyšoval šanci, že se všechno provalí.

O přestávce se na ni sesypaly všechny na-
jednou. Neodpovídala na otázky, odkud zadání
testu měla. Co jim měla říct? Cítila velký prů-
švih. Fyzikářka by asi přenesla přes srdce fakt,
že dvě slabší, na její předmět podprůměrné stu-
dentky – Denisa a Jenovéfa – mají písemku
nadprůměrně dobře, ale určitě nebude ignoro-
vat příliš dobré známky u většího počtu nebo
všech na fyziku zcela neschopných zdravotních
sester třetího ročníku.

Bude se ptát.

Bude se zkoušet.

Bude se vyšetřovat.

Nikdo se nesmí nic dozvědět.

Zatraceně.

První myšlenka, která jí zkroutila vnitřnos-
ti, byla možnost, že se všechno dozví otec. *Oni*
nebudou vědět, o co jde, bude to pro ně po-
dezřelé, ale půjdou po možnostech, které jim
dovolí jejich dosavadní zkušenosti, znalosti.
Otec vědět bude. Otec si bude zcela jist, odkud
jeho povedená dceruška získala *přísně tajné*
zadání.

Otec bude vědět.

Okamžitě.

Musí všechno napravit, musí vymyslet, jakým způsobem probíhající katastrofu zastaví, obrátí, zruší. Panikařila.

Jestli se to dozví táta.

A to, holčičko, si buď jistá, že se to tatík dozví. Tatík se totiž dozví vždycky úplně všechno. Málem se nahlas okřikla, aby se uklidnila. Kousla se do spodního rtu. Pocítila touhu rozeběhnout se k nejbližšímu oknu a skočit...

Jak zajistit mlčenlivost tolika slepic?

Zatracená práce. A nezapomeň, že jsi v prvním patře, skok z okna by hovno vyřešil.

* * *

Dvě zbývající vyučovací hodiny prošly jako v mlze. Nemohla se soustředit, Denisa ji nechávala být, nehodlala riskovat, pochopila, že udělala chybu. Rozhodně ale netušila, jak VELKOU ZASRANOU chybu udělala.

Skoro tak velkou chybu jako jsem udělala já, když jsem si chtěla její přátelství kupovat za zadání písemky z fyziky, pomyslela si Jenovéfa, když stála v nedlouhé frontě na autobus. Slunce se opíralo do pláně autobusového nádraží, nebylo před ním úniku, odráželo se od betonu, od asfaltu, od autobusů.

Točila se jí hlava.

Od nádražní budovy tři policisté podporovající pěti milicionáři táhli otrhanou existenci. Jenovéfa stáhla hlavu mezi ramena jako želva. Otrhanec cosi vykřikoval, nechtěla jeho slova poslouchat. Nikdo z pasažérů čekajících na několik stále funkčních linek nevypadal, že by šel zatýkanému na pomoc. Co tak mohl provést? Stačí se na něj podívat... Jenovéfa našťěstí nyní uzavřela cizí myšlenky mimo svou hlavu docela rychle.

Policejní automobil odjel, bez sirény, bez majáku, pět milicionářů se procházelo mezi zastávkami. Sebevědomí, jistí si svou neocenitelností pro narušenou společnost. Jenovéfa se modlila, aby už přijel jejich autobus.

Dorazil v oblaku modrého kouře.

Fronta se posunovala pomalu.

Nenáviděla dojíždění. Každý den ráno třicet kilometrů sem a odpoledne zase zpátky. Táta jí ale nedovolí, aby si našla podnájem nebo zařídila intr. Nedovolí. A jestli přijde na podvod s fyzikou, zřejmě jí nedovolí ani chodit samotné na záchod.

Je v buse.

Čas se nepohybuje plynule, příjemně, od jedné vteřiny ke druhé. Žádné slušné, decentní plynutí, ale skoky připomínající škytavku. Nepravidelné záškuby v posunu kupředu, které

by člověku dokázaly zamávat veškerou vírou v zákony vesmíru.

Škub.

Jak se na nádraží ze školy dostala... Má dojem, že šla s Denisou a dalšími spolužačkami, ale jistá si není. Skoro každý den chodí na nádraží s Denisou a několika spolužačkami. Vzpomínka, kterou si dala dohromady nyní, nemusí mít s dnešním dnem vůbec nic společného, může být týdny a týdny stará. Stejně jako ráno.

Sedí na pravé straně, ne za řidičem. Ach jo. Tam odpoledne nejvíc pálí slunce. Asi jsem už úplně zblblá, když jsem si sedla sem, přestože na druhé straně... asi, možná bylo volno. Hlava se jí nepřestávala točit. Podle ukazatelů a map je cesta k její zastávce třicet kilometrů dlouhá. Trvá však mezi padesáti šesti a šedesáti osmi minutami, nehledě na výkyvy vzhůru způsobené třeba objížděkami nebo haváriemi.

Jak dlouho dneska? Šedesát devět? Uděláme si nový osobní rekord. Dívala se na vzduch tetelící se nad vozovkou. Dneska bude rekord, ujistila sama sebe, dneska zlomíme magickou hranici sedmdesáti minut.

Potila se. Oblečení měla na sobě přilepené. S odporem si všimla, že přes uličku sedí hnusák, co jí čumí nepokrytě na kolena, na stehna. Sukně níž popotáhnout nejde. To mám jako chodit

v oteplovákách, ve vedru? Zatím se zabývá jejíma nohama, nepochybovala však, že brzy přesune oči výš. Tričko se na ni lepilo. Dobře cítila, jak jí pot teče po krku dolů, do výstřihu, vsakuje se do látky, lepí ji na zpocenou pokožku. Zatraceně, úplná miss mokrý triko.

Prasák.

Kdyby chtěla...

Ona chce, ale nemůže. Okolo je moc lidí. Stačilo by se soustředit a vyrobila by slušný problém, hajzlovi. Ale okolo je moc lidí. Je jí strašné horko, špatně se soustředí. Nový dnešní pokus o cokoliv by mohl dopadnout katastrofálně.

Co by mu udělala? Vsugerovala myšlenku, že mu hoří koule, nebo by ho donutila olizovat tvář sedmdesátileté vousaté bábě, která seděla vedle něj, kolena u sebe a oběma rukama křečovitě svírala kabelku. Ta představa jí připadala neodolatelně vtipná, měla co dělat, aby se nerozesmála nahlas.

MALÝ

Další porada na generálním štábu pro plešatého plukovníka Vlastimila Malého znamenala nové utrpení. Nyní nevelká československá armáda znamenala paradox ve střední Evropě.

Před pár roky ještě patřila k Varšavskému paktu a velkolepé plány mírového uskupení v čele se Sovětským svazem ji určovaly jako hrot kopí útoku proti imperialismu. Nyní je na druhé straně barikády, asi, ale stále masově využívá stejnou výzbroj jako ve Varšavském paktu. Pouze se uvažuje, co by se stalo, kdyby se muselo zaútočit na Sovětský svaz nebo se útoku Sovětského svazu bránit.

Staré struktury, pomyslel si Malý. Je šest let po revoluci, dobře, skoro sedm, osazenstvo generálního štábu československé už ne lidové armády se zásadně obměnilo, ale pořád zde nesedí nikdo, kdo by nebyl produktem socialistického výcviku a výchovy. Všichni zde sedící generálové a plukovníci byli v roce 1989 nejméně podplukovníci nebo majori. Jsme staré struktury, které se musí zaobírat tím, jak se jejich nepřítelem stal jejich dosavadní celoživotní přítel, vzor, božstvo.

„Rusové tomu říkají prostorové bomby,“ ujal se slova na pobídnutí náčelníka štábu muž v plukovnícké uniformě, který stejně jako Malý sloužil ve vojenské rozvědce, nicméně v jiném oddělení. „Podle jejich klasifikace se jedná o nejadernou zbraň, ale do klasických konvenčních náloží má daleko. Pokud mají naši kolegové z Ameriky pravdu, spadají takové bomby

spíše do působnosti tady plukovníka Malého a možná lidí, co se motají okolo té našedlé zóny v Temelíně.“

Malý pokrčil rameny, byl na takové pokusy o vtip zvyklý. Jeho kolegové od klasických zbraní, zejména od tankistů a pěchoty, si z něj dělali legraci celé roky. Jeho specializované oddělení při velení armádní rozvědky vzniklo v roce 1986, tehdy byl kapitánem, a zpočátku byl on celým osazenstvem oddělení.

„Američané mají s mými lidmi úplně jiné plány,“ usmál se. Měl pravdu. Zatímco ostatní, včetně zasraných nadutých letců, žebrali u NATO a vzhlíželi k jejich údajně nepřekonatelným moderním a stále se modernizujícím zbráním, Malý byl častým terčem požadavků. Američané, Britové, Francouzi, ti všichni chtěli od Malého veškeré informace, plnou kooperaci, chtěli ho vytěžit, vykrást. NATO nemělo natolik rozvinutý program esperů jako bývalý východní blok, nemluvě o Českoslovácích, kteří tvořili v této oblasti absolutní světovou špičku.

Krátké bolestivé ticho.

Náčelník generálního štábu znovu pokynul plukovníkovi Janebovi z druhého oddělení, zjevně netrpělivě: „Dnes nás zajímá hlavně prostorová bomba.“ Malý si nemohl nevšim-

nout vzteku v očích generála Šafáře, velitele vojenské rozvědky. Janeba překročil svoje pravomoci. Malého oddělení není pod palbou jen zvnějšku, lidé jako Janeba by nejraději Malého *kouzelnickou partu* zrušili, protože jim nikomu nevěřili, nerozuměli jejich práci.

„Prostorové bomby by měly narušovat samotnou podstatu časoprostoru, podle informací, které jsem dostal. Ani naši nejlepší analytici nedokáží přijít s věcnou teorií, která by vysvětlovala, co narušení podstaty časoprostoru znamená...“

Mluvil, blábolil, Malý si pomyslel, jak je skvělé, že klíčové věci má na štábu vysvětlovat člověk, který jim sám nerozumí. Malý o prostorových náložích slyšel během svého nasazení v Afghánistánu v rámci stáží u sovětských sil. Tehdy se tam zkoušely první prototypy. V místě výbuchu dojde ke krátkodobému narušení všeho toho, co drží vesmír pohromadě, vlastně je to něco jako atomová bomba, ale v mnohem menších rozměrech.

Jak prostorová bomba přesně nakonec funguje?

Velké množství energie deformuje všechno okolo sebe, vytváří natolik silný energetický vír, že prý deformuje i plynutí času. Někomu by podobné vysvětlení mohlo připadat jako blábol z vědeckofantastického románu, ale Malý zažil

tolik, že považoval vysvětlení za pravděpodobně správné, i když značně zjednodušené.

Průlom do jiného světa.

To byla teorie několika chlapů od sovětské esperské jednotky, s nimiž se setkal a s nimiž diskutoval. Do jakého světa? Nevěděli, nesdělili mu ani další teorie. Všichni však na několika vesnicích viděli výsledky nasazení prostorových náloží. Absolutní destrukce. Všechno, včetně lidí a zvířat, v blízkosti epicentra výbuchu bylo převrácené naruby, vnitřnostmi ven, poškozeno, rozerváno. Asi hnusná smrt.

Zřejmě něco podobného, co se podle všech dostupných informací stalo při zkušebním náběhu prvního reaktorového bloku v Temelíně při úspěšném pokusu ho oživit. Asi. Pokud došlo k průlomu časoprostoru, průlom trval pouhé zlomky vteřin a byl omezen na mikroskopické území. Nic, co by lidstvo – a Československo zvláště – dokázalo při současné úrovni vědy a techniky zkoumat. A z průlomu se do okolního světa dostávala *šedá*. Podivná materie, obyčejnou fyzikou nepopsatelná, která měla mít na lidi mnohem méně viditelný vliv než radioaktivita, ale možná zásadnější. Vysoká úroveň radioaktivity zabíjí, vysoká koncentrace *šedé* mění. A to je horší.

Násilím se donutil poslouchat pitomce Janebu, do zmatených, vzájemně protikladných